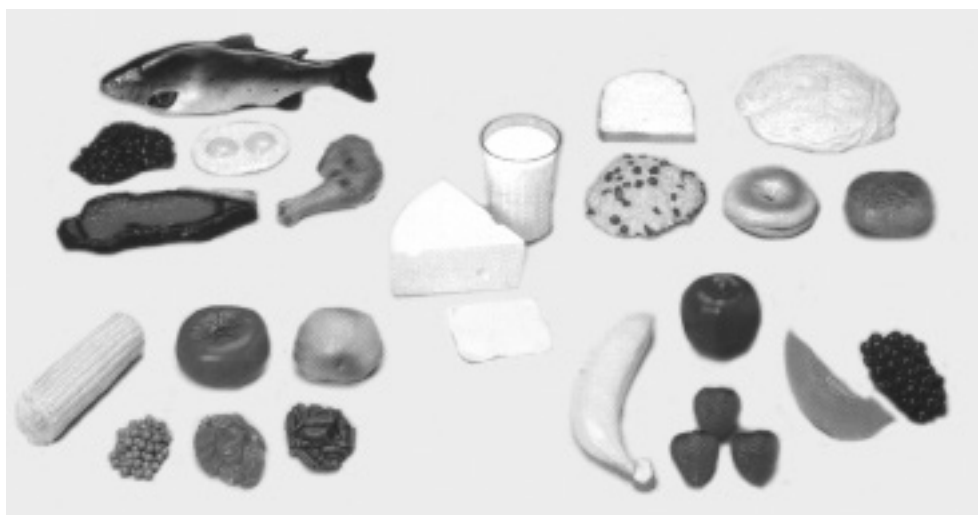

نقش و اهمیت آموزش غذا و تغذیه در دوران پیش از دبستان

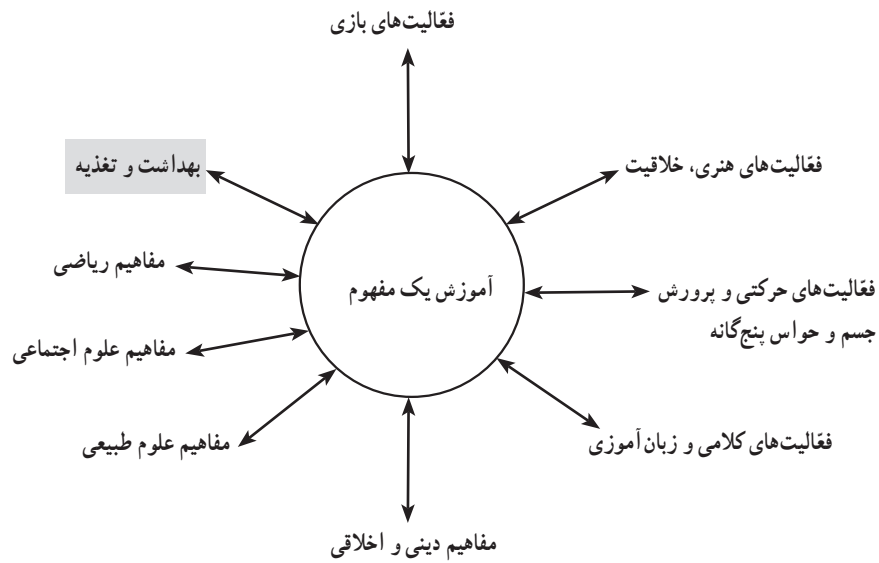

هدف کلی

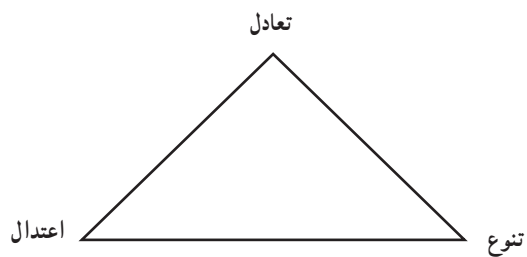
تنظیم برنامه غذایی برای کودکان پیش از دبستان

سخنی با هنرآموز

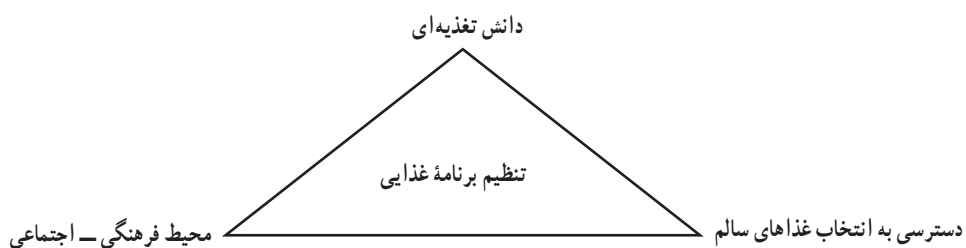
برنامه تدریس خود را در این فصل به گونه ای طراحی کنید که هنرجویان بتوانند فعالیت ها و آموخته هایشان را در جهت تهیه و اجرای واحد کار یا پروژه آموزشی، با در نظر گرفتن موضوع مربوطه، به کار گیرند.

اصول کلی تنظیم برنامه غذایی

عوامل مؤثر در تنظیم برنامه غذایی پیش از دبستان

طرح درس غذا و تغذیه

مراحل طراحی طرح درس غذا و تغذیه :

- نام واحد
- موضوع های پیشنهادی
- موضوع قابل اجرا
- هدف
- وسایل لازم
- محتوا
- فعالیت های بی گیری

هدف‌های رفتاری و محتوای فصل دهم در حیطه‌های یادگیری بر اساس طبقه‌بندی بلوم و همکاران

در پایان این فصل هنرجو باید بتواند :						
ردیف	حیطه شناختی	طبقه	حیطه عاطفی	طبقه	حیطه روانی – حرکتی	طبقه
۱	ضرورت آموزش غذا به کودکان زیر پنج سال را شرح دهد.	دانش	به آموزش غذا به کودکان زیر پنج سال اهمیت دهد.	دریافت	مقاله‌ای در مورد اهمیت غذا و تغذیه برای کودکان زیر پنج سال تهیه و در کلاس ارائه دهد.	اجرای مستقل
۲	نقش والدین و مربیان را در بهبود رفتارهای غذایی کودکان توضیح دهد.	درک و فهم	به نکاتی که والدین و مربیان باید در بهبود رفتارهای غذایی کودکان رعایت کنند توجه نشان دهد.	دریافت	الگوهای مناسب و نامناسب رفتارهای تغذیه‌ای را به وسیله یک چارت آموزشی طراحی کند.	اجرای مستقل
۳	مراحل تنظیم یک برنامه غذایی را شرح دهد.	دانش	به عواملی که در تنظیم برنامه غذایی در یک مرکز پیش‌دبستانی باید در نظر گرفته شود اهمیت دهد.	دریافت	یک برنامه غذایی هفتگی مناسب و متعادل را با توجه به جدول توزیع گروه‌های غذایی برای کودکان پیش‌دبستانی طراحی کند.	اجرای مستقل
۴	نکات ضروری در تهیه طرح درس غذا را توضیح دهد.	درک و فهم	به ضرورت استفاده از معیارهای تهیه طرح درس غذا توجه نشان دهد.	دریافت	یک نمونه طرح درس در زمینه غذا و تغذیه برای کودکان پیش‌دبستانی طراحی و ارائه دهد. - ارائه مطالب از طریق ارسال به والدین - ارائه مطالب از طریق جلسات اولیا و مربیان - نصب مطالب بر روی تابلوهای دیواری محیط مهد کودک	اجرای مستقل

جدول هدف و محتوا— بودجه‌بندی زمانی پیشنهادی فصل دهم: نقش و اهمیت آموزش غذا و تغذیه در دوران پیش از دبستان

زمان (دقیقه)		هدف کلی: آشنایی هنرجویان با نقش و اهمیت آموزش غذا و تغذیه در دوران پیش از دبستان			
عملی	نظری	رئوس و ریزمحتوای آموزش	طبقه	حیطه	هدف‌های رفتاری
		مقدمه:			در پایان این فصل هنرجو باید بتواند:
—	۱۵	— ضرورت و اهمیت آموزش غذا و تغذیه در کودکان زیر پنج سال	دانش	شناختی	— اهمیت آموزش غذا و تغذیه در دوران پیش از دبستان را شرح دهد
	۳۰	— نقش والدین و مربیان در بهبود رفتارهای غذایی کودکان ○ رفتارهای تغذیه‌ای مناسب برای آموزش والدین ○ الگوهای نامناسب در مورد تغذیه کودکان پیش‌دبستانی	دانش	درک و فهم	— نقش والدین و مربیان را در بهبود رفتارهای غذایی کودکان توضیح دهد.
۹۰	۲۰	— تنظیم برنامه غذایی برای کودکان پیش‌دبستانی ○ مراحل تنظیم برنامه غذایی در یک مرکز پیش‌دبستانی یا مهد کودک.	دانش	شناختی	— مراحل تنظیم برنامه غذایی را شرح دهد.
		○ طراحی برنامه غذایی روزانه و هفتگی در مهد کودک	اجرای مستقل	روانی— حرکتی	— یک برنامه غذایی روزانه و هفتگی برای کودکان پیش‌دبستانی در مهد طراحی کند.
	۱۵	— تهیه طرح درس در زمینه غذا و تغذیه ○ نمونه‌های طرح درس در زمینه غذا و تغذیه	اجرای مستقل	روانی— حرکتی	— یک نمونه طرح درس در زمینه آموزش غذا طراحی و در کلاس درس اجرا کند.
	۱۲۰				

تعریف کلیدواژه‌ها

- *— متعادل نبودن مصرف غذایی: کمبود یا اضافه مصرف مواد غذایی تعادل مصرف غذا را به هم می‌زند، که بروز عوارضی در کودکان مانند کندی رشد، کم‌وزنی، چاقی، بیماری‌های دندان، کم‌خونی و حتی حساسیت‌های غذایی را به دنبال دارد.
- *— الگوی غذایی: والدین و مراقبین با رفتارهای غذایی خود و انتخاب‌های مواد غذایی برای کودک باعث شکل‌گیری الگوی غذایی او می‌شوند این امر نقش مهمی در حفظ و ارتقای سلامت کودک دارد.
- *— گروه‌های غذایی: شش گروه اصلی مواد غذایی عبارت‌اند از: ۱— شیر و فرآورده‌های آن ۲— گوشت و حبوبات ۳— میوه‌ها ۴— سبزی‌ها ۵— نان، غلات و فرآورده‌های آن ۶— گروه متفرقه (روغن‌ها، چربی‌ها، شیرینی‌ها و چاشنی‌ها). در برنامه غذایی روزانه باید از این گروه‌ها استفاده شود.
- *— تنظیم برنامه غذایی: تنظیم برنامه غذایی کودک با توجه به اصول تعادل، تنوع و اعتدال باید صورت گیرد تا در نتیجه غذایی متعادل، کافی و جذاب برای کودک تهیه شود.

۵- عادات غذایی: رفتارهایی است که در ارتباط با مصرف مواد غذایی در افراد مشخص می‌شود که شامل جنبه‌های مثبت و منفی است.

روش‌های پیشنهادی یاددهی

- سخنرانی
- فعالیت‌های گروهی و فردی
- اجرای نمایش
- همیاری
- پرسش و پاسخ
- بحث و گفت‌وگو
- طرح سؤال

مواد و وسایل لازم

- کتب مرتبط با تغذیه
- فیلم‌های آموزشی
- وسایل آشپزی ساده
- ابزار مورد نیاز برای تهیه چارت‌ها، پوسترها و وسایل آموزشی

طراحی هنرآموز از هر فصل

چنانچه طراحی برای هر فصل برای شما مشکل است می‌توانید در فرم زیر برنامه تدریس خود را طراحی کنید و بنویسید. قبل از پرکردن این فرم باید کلیه سؤالات را بخوانید.

هدف این مبحث چیست؟

از هنرجویان می‌خواهید چه چیز را یاد بگیرند؟ (خروجی تدریس)

روش و الگویی را که به کار می‌برید چیست؟

آیا هیچ‌گونه مشکل یا مسئله‌ای مرتبط با محتوا و هنرجویان وجود دارد که باید در اینجا روی آن دقت کنید؟ اگر وجود دارد آن را مشخص کنید.

چه منابع یا آموزشی را در این مبحث به کار می‌گیرید؟

چگونه فضا و محیط را برای این بخش آماده می‌کنید؟

محل نشستن بچه‌ها را چگونه باید کنترل کنید؟

چگونه و با چه وسیله‌ای در مورد برنامه‌تان قضاوت خواهید کرد؟

قبل از شروع درس دانسته‌های مرتبط با موضوع هنرجویانتان را ارزیابی کنید.

آیا از برنامه‌ریزی خودتان راضی هستید، بله یا خیر؟ چرایی آن را مشخص کنید.

پیشنهادها

- ارائه پوستری از گروه‌های مواد غذایی توسط هنرآموز
- نقش الگوها در رفتار تغذیه‌ای کودکان از طریق مثال‌های ملموس یا بیان خاطرات ارائه شود.
- چند نمونه از مواد غذایی کم ارزش و تنقلات را به کلاس بیاورید و در مورد آنها بحث کنید.

خلاصه محتوا

آموزش مفاهیم و مهارت‌های مربوط به غذا و تغذیه به کودکان پیش‌دبستانی یک ضرورت مهم تلقی می‌شود. متعادل نبودن مصرف مواد غذایی در کودکان موجب بروز مشکلات و عوارضی جبران‌ناپذیر در آنان می‌شود، مانند کندی رشد، کم‌وزنی، چاقی، بیماری‌های دندان، کم‌خونی و حتی حساسیت‌های غذایی.

کودکان رفتارها و الگوهای انتخاب غذا و تغذیه خود را از بزرگسالان تقلید می‌کنند. ارائه الگوهای مناسب تغذیه‌ای در سنین پیش‌دبستانی نقش اساسی در رشد و حفظ سلامت کودکان دارد. همچنین رکن اساسی در مبارزه با عفونت‌ها و بیماری‌های واگیر به‌شمار می‌آید. کودکان عادات تغذیه‌ای و نوع غذایی را که مصرف می‌کنند از بزرگترها و والدین خود تقلید می‌کنند. بنابراین نقش خانواده در ارائه رفتارهای تغذیه‌ای بسیار مهم است.

نقش والدین و مربیان در بهبود رفتارهای غذایی کودکان

والدین و مربیان کودک در آموزش و مهارت‌های تغذیه‌ای مناسب جهت پیش‌گیری از کمبودهای تغذیه‌ای کودک و ارتقای سلامت وی نقش اساسی برعهده دارند.

والدین و مربیان باید در خصوص نیازهای تغذیه‌ای کودکان، تنظیم برنامه غذایی و روش‌های مناسب بهداشتی و نگهداری مواد غذایی اطلاعات کافی داشته باشند. رفتارهای تغذیه‌ای مناسب والدین و مربیان الگوی خوبی برای کودکان به‌شمار می‌آید، زیرا کودکان نوع غذا و عادات تغذیه‌ای را از والدین و اطرافیان خود تقلید می‌کنند. بنابراین آنان باید از الگوهای نامناسب تغذیه‌ای پرهیز کنند. نمونه‌هایی از الگوهای مناسب و نامناسب تغذیه والدین را در کتاب ملاحظه می‌کنید که قابل توجه است.

تنظیم برنامه غذایی برای کودکان پیش‌دبستان

شروع تدریس

پیشنهادها

- از هنرجویان بخواهید با توجه به آگاهی‌های قبلی‌شان عواملی را که در تنظیم برنامه غذایی کودکان اهمیت دارند بیان کنند و در جدولی بر روی تخته بنویسند.
- سپس راجع به هر کدام از این عوامل در کلاس بحث شود. چند غذای سنتی خاص کودکان را نام ببرید و در جدول قرار دهید و راجع به ارزش غذایی آنها بحث شود.
- غذاهای متناسب با سن کودک و فصول مختلف را می‌توان بر روی تخته یادداشت کرد.
- از هنرجویان بخواهید طریقه مشارکت کودکان را در تهیه یک غذای ساده برنامه‌ریزی کنند.

در تنظیم برنامه غذایی باید به اصول کلی تنظیم برنامه های غذایی، که شامل تعادل، تنوع و اعتدال است، توجه نمود. همچنین عوامل مهمی که در تنظیم برنامه غذایی کودکان حائز اهمیت است، شامل:

۱- اطلاع از دانش تغذیه

۲- دسترسی به انتخاب های غذایی سالم

۳- محیط فرهنگی - اجتماعی

۱- اطلاع از دانش تغذیه: آگاهی از اصول تغذیه، گروه های غذایی، نیازهای تغذیه ای کودکان در مراحل مختلف رشد و همچنین مسائل تغذیه ای جامعه لازم است.

۲- دسترسی به انتخاب های غذایی سالم: در تنظیم برنامه غذایی، دسترسی به مواد غذایی سالم بسیار مهم است. ارزان بودن و در دسترس بودن مواد غذایی و مهارت در تهیه و طبخ غذا باید در نظر گرفته شود.

۳- محیط فرهنگی - اجتماعی: شرایط فرهنگی و اجتماعی محیطی که کودک در آن پرورش می یابد از نظر علایق غذایی و تنوع فرهنگی در منطقه باید مورد توجه قرار گیرند.

در تنظیم برنامه غذایی مهدکودک ها، علاوه بر اینکه به مراحل تنظیم غذا باید توجه نمود، به طور مرتب برنامه هفتگی یا ماهانه را باید تغییر داد و فصل ها را در نظر گرفت.

در تهیه برنامه غذایی مهدکودک باید به نیازهای رشدی کودکان توجه نمود. همچنین علاوه بر نوع غذا باید به مکان طبخ غذا، وسایل آشپزخانه و غذاخوری و محیط صرف غذا و رعایت بهداشت آشپزخانه و کارکنان آن نیز توجه نمود.

طرح درس در زمینه غذا و تغذیه

در طراحی و تدوین طرح درس در زمینه غذا و تغذیه به نکات زیر باید توجه نمود:

- شرایط رشدی کودکان

- زمینه های فرهنگی و عادات خانواده

- وضعیت دسترسی خانواده ها به مواد غذایی

- مشارکت دادن کودکان در شناخت، انتخاب و تهیه مواد غذایی

- کسب دانش، آگاهی و مهارت برای انتخاب غذای سالم

- استفاده از کتاب ها، تصاویر، شعرها و بازی های کودکانه و اجرای نمایش و انجام فعالیت های ساده در تولید برخی از غذاهای ساده

- انتقال اطلاعات لازم در زمینه طرح درس به والدین.

نمونه آموزش یک فعالیت

موضوع فعالیت : درست کردن یک وعده غذای سالم
هدف : سلامت و ایمنی تغذیه
نوع فعالیت : تمرکز بر شناخت و تفکر خلاق
تأکید بر رشد : شناختی
محل اجرا : کلاس درس، ناهارخوری
تعداد کودکان : ۱۵-۱۰ نفر
زمان : ۵ تا ۱۰ دقیقه
سن : سنین پیش دبستانی
مواد لازم : نان، پنیر، گردو، خرما یا خیار، بشقاب، چاقو، چنگال، دستمال سفره، تهیه چارت یا پوستر مواد غذایی، ساختن کلاژ از مواد غذایی روزنامه، قیچی، چسب، نگاه کردن به روزنامه‌ها و بریدن تصاویر مناسب
زمینه‌سازی قبل از اجرا : آماده کردن فضا برای نشستن (میز و صندلی و یا پهن کردن سفره) مرتب کردن بشقاب و کارد و چنگال
روش کار معلم - هدف از این مرحله مشارکت دادن کودکان در شناخت، انتخاب و تهیه مواد غذایی است. - ابتدا وسایل و مواد لازم را آماده کنید، سپس از کودکان بخواهید دست‌ها را بشویند و خشک کنند و دور میز یا سفره بشینند. حال، معلم صحبت در مورد تهیه غذای سالم و عادات غذایی صحیح را شروع می‌کند و از کودکان می‌خواهد تا هر یک برای خود غذای ساده‌ای را درست کنند. برای این کار یک قطعه نان را برمی‌دارند و با کارد کمی پنیر بر روی آن قرار می‌دهند و بر روی نان می‌مالند و سپس کمی گردو یا خرما یا خیار اضافه می‌کنند و به صرف آن می‌پردازند. - انتخاب دو جعبه و بریدن تصاویری از غذاهای سالم و غیرسالم و جداسازی آنها - انتخاب کتاب‌هایی در مورد میوه‌ها و غذاها - آوردن میوه‌های مختلف در کلاس - طبقه‌بندی سبزیجات و میوه‌جات - تهیه پوستر مواد غذایی توسط کودکان
<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 40px; height: 40px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">سالم</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 40px; height: 40px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">ناسالم</div> </div> <p>پیامدهای حاصل از آموزش : مفاهیم : من می‌توانم خودم غذایم را درست کنم. - غذای سالم باعث رشد می‌شود. مهارت‌ها : رشد حرکتی، مفاهیم ذهنی، تجربه تغذیه خزانه لغات : سلامت، بریدن، مالیدن، وعده غذایی، رشد، غذای سالم، مواد غذایی، نان، پنیر، گردو، خیار و خرما</p>

فرم ارزیابی هنرآموز بعد از تدریس هر فصل
چگونه تدریس را بیشتر اثرگذار کنم؟

هنرجویان چه نیاز و فعالیت‌هایی را باید بیشتر انجام دهند؟	چه فعالیت‌ها و برنامه‌ای را بیشتر باید انجام دهم؟
هنرجویان چه فعالیت‌ها و نیازهایی را باید کمتر انجام دهند؟	چه فعالیت‌ها و برنامه‌ای را کمتر باید انجام دهم؟
سایر پیشنهادها :	

ارزشیابی فصل دهم
فرم ارزشیابی مستمر و پایانی

ارزشیابی این کتاب به صورت ۸ نمره نظری و ۱۲ نمره عملی در دو نوبت اول و دوم انجام می‌گیرد.

نمره	عنوان		
	<p>نظری : اجرای آزمون‌های شفاهی و کتبی براساس محتوای تعیین شده در قسمت پایانی نظری نوبت اول و دوم شاخص‌های غیر فنی : - ارائه تحقیقات و گزارش‌های مرتبط با درس (رفتارهای تغذیه‌ای مناسب برای آموزش والدین، الگوهای نامناسب تغذیه‌ای، الگوسازی در مورد تغذیه مناسب) - نقد و بررسی گزارش‌ها و تحقیقات ارائه شده به کلاس</p>	مستمر	
	<p>عملی : - انجام فعالیت‌های آموزشی مناسب با اهداف رفتاری در بخش‌های عملی پایانی نوبت اول و دوم. در این فصل : - تنظیم برنامه غذایی برای کودکان پیش‌دبستانی - ارائه برنامه غذایی هفتگی برای کودکان مهدکودک - تهیه طرح درس در زمینه غذا و تغذیه - شناخت و کاربرد صحیح وسایل و ابزار - جمع‌آوری فعالیت‌های انجام شده به صورت منظم و صحیح در یک پوشه مهارت‌های غیر فنی : - نظم و انضباط و حضور فعال در کارگاه، سرعت و مهارت در انجام فعالیت‌های آموزشی، مشارکت فعال در فعالیت‌های گروهی و فردی، رعایت نکات بهداشتی و ایمنی در انجام فعالیت‌های آموزشی، خلاقیت در ارائه فعالیت آموزشی</p>		
۱	نظری : نقش و اهمیت آموزش غذا و تغذیه در دوران پیش از دبستان	پایانی	نوبت دوم
-	عملی : بخش عملی ندارد.		

* توجه : ارزشیابی از محتوای نظری با در نظر گرفتن اهداف رفتاری فصل و شاخص‌های غیرفنی، که در جدول ارزشیابی به آن اشاره شد، صورت می‌گیرد.

الف) نمونه ارزشیابی نظری

● سوالات تشریحی

* نقش والدین و مربیان در بهبود رفتارهای غذایی کودکان را توضیح دهید.

* الگوی غذایی کودکان چگونه شکل می‌گیرد؟ توضیح دهید.

● سوالات صحیح و غلط

* در طراحی برنامه غذایی کودکان، مرحله تکاملی کودکان باید در نظر گرفته شود. صحیح غلط

* در برنامه غذایی کودکان باید یک روز در میان از منابع «ویتامین ث» گنجانده شود. صحیح غلط

● سوالات تکمیلی

* در تنظیم برنامه غذایی کودکان آگاهی به اصول تغذیه و تغذیه‌ای کودکان الزامی است.

* تغذیه متعادل و کافی، از پیش نیازهای تأمین مناسب در کودکان است.

● سوالات چندگزینه‌ای

گزینه صحیح را با علامت ضربدر مشخص کنید.

۱- بارزترین هدف مشارکت کودکان در تهیه غذا کدام است؟

الف) بهبود تغذیه (ج) ایجاد اعتماد به نفس

ب) سالم سازی غذا (د) ایجاد آگاهی

۲- در تنظیم برنامه غذایی کودکان کدام عامل ارجح است؟

الف) تعادل و تنوع (ج) تنوع و علائق

ب) تعادل و علائق (د) علائق و الگوها

* توجه : ارزشیابی عملی با توجه به موضوع انتخابی واحدکار یا پروژه آموزشی یا در نظر گرفتن مهارت‌های غیرفنی صورت می‌گیرد. در طراحی سوالات در بخش عملی از این فصل سؤال ارائه نمی‌شود.

ب) نمونه ارزشیابی عملی

با توجه به موضوع انتخابی واحد کار :

۱- یک نمونه طرح درس در زمینه غذا و تغذیه با موضوع نان و غلات طراحی کنید.

۲- یک برنامه غذایی هفتگی برای کودکان پیش دبستانی بنویسید.

● هنرآموزان محترم توجه داشته باشند هدف نهایی، ایجاد توانمندی‌هایی در هنرجویان است تا آنان در پایان این فصل به خوبی بتوانند

الگوی تغذیه‌ای مناسب را برای کودکان پیش دبستانی ارائه دهند و طرح درس‌هایی را در زمینه غذا و تغذیه تدوین و اجرا نمایند. همچنین در این رابطه قادر به نوشتن برنامه هفتگی غذایی کودکان باشند و آنان را، با توجه به سن‌شان، در فعالیت‌های آماده‌سازی و ارائه غذا مشارکت دهند.

جدول ارزشیابی نظری و عملی براساس شاخص‌ها و مهارت‌های غیرفنی

نمره نظری :

یادداشت هنرآموز	نقد و بررسی تحقیق	نقد و بررسی گزارش	گزارش	تحقیق	شفاهی	کتبی	نظری نام و نام خانوادگی

نمونه جدول ارزشیابی از محتوای نظری

نمره عملی :

یادداشت هنرآموز	رعایت بهداشت و ایمنی در کار	نظم و انضباط	نوآوری و خلاقیت	سرعت و مهارت در اجرای کار	اجرای صحیح کار عملی	کاربرد صحیح وسایل	ارائه پوشه کار	میزان مشارکت در فعالیت گروهی	حضور فعال در کلاس	عملی نام و نام خانوادگی

نمونه جدول ارزشیابی از محتوای عملی

- ۱- مارگرت زد. لی، جان‌ای. دویرا، روش تربیت معلم کودکان پیش از دبستان، مترجم ن. پارسا، ۱۳۷۳.
- ۲- سرکارآرانی. محمدرضا، فرهنگ آموزش و یادگیری، انتشارات مدرسه، ۱۳۸۹.
- ۳- لوی. الف، برنامه‌ریزی مدارس، فریده مشایخ، دفتر کمک آموزشی و کتابخانه، ۱۳۶۲.
- ۴- جی، گالن سیلور، ویلیام ام‌الکساندر، ارتورجی لوئیس، برنامه‌ریزی درسی برای تدریس و یادگیری بهتر، غلامرضا خوی‌نژاد، آستان قدس، ۱۳۷۲.
- ۵- مجیب فرشته و همکاران، کتاب درسی فعالیت‌های آموزشی پیش‌دبستانی، شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، چاپ یازدهم، ۱۳۹۲.
- ۶- سیف علی اکبر، روش‌های اندازه‌گیری و ارزشیابی آموزشی، نشر دوران، ۱۳۸۹.
- ۷- علی آبادی، خدیجه؛ مقدمات تکنولوژی آموزشی، دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۰.
- ۸- تقی پور، ظهیر علی؛ مبانی و اصول آموزش و پرورش، انتشارات آگاه، ۱۳۹۲.
- ۹- تایلر رالف وینفرد - مترجم تقی پور ظهیر علی، اصول اساسی برنامه‌ریزی درسی و آموزشی، انتشارات آگاه، ۱۳۸۵.
- ۱۰- تقی پور، ظهیر علی، برنامه‌ریزی آموزشی و درسی، انتشارات آگاه، ۱۳۸۲.
- ۱۱- فردانش، هاشم، مبانی نظری و تکنولوژی آموزشی، انتشارات، چاپ ۱۲، ۱۳۹۱.
- ۱۲- یغما عادل، طراحی آموزشی، ترجمه و تألیف انتشارات مدرسه چاپ ششم، ۱۳۸۵.
- ۱۳- ملکی، حسن، برنامه‌ریزی درسی (راهنمای عمل)، انتشارات مدرسه، چاپ نهم، ۱۳۸۸.
- ۱۴- چوبینه، مهدی، طرح مطالعاتی راهنمای برنامه درسی جامع دوره متوسطه جلد سوم سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، ۱۳۸۲-۱۳۸۰.
- ۱۵- صفوی، امان‌الله، کلیات روش‌ها و فنون تدریس، شرکت چاپ و نشر ایران چاپ چهارم، ۱۳۷۳.
- ۱۶- مشفق آرانی، بهمن، کتاب درسی تولید و کاربرد مواد آموزشی، شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران چاپ پنجم، ۱۳۹۲.
- ۱۷- فتحی واجارگاه، کوروش، مطالعات برنامه درسی آموزشی، روان شناس (مقاله)، مرداد ۱۳۹۲.
- ۱۸- میرزابیگی، علی، برنامه‌ریزی درسی و طرح درس در آموزش رسمی و نیروی انسانی، انتشارات بسطرون، چاپ دوم، ۱۳۸۴.
- ۱۹- لوی، الف، مترجم فریده مشایخ، برنامه‌ریزی درسی مدارس، انتشارات دفتر امور کمک آموزشی، ۱۳۶۲.
- ۲۰- سیف، علی اکبر، روان‌شناسی پرورشی، انتشارات آگاه، چاپ ۱۵، ۱۳۸۵.
- ۲۱- شعبانی، حسن، مهارت‌های آموزشی و پرورش (روش‌ها و فنون تدریس)، انتشارات سمت، ۱۳۸۴.
- ۲۲- موسوی، فرشته (اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی)، چهارگام اساسی در ارزشیابی پیشرفت تحصیلی، انتشارات عابد، ۱۳۸۵.

- ۲۳- اداره کل آموزش و پرورش شهرستان‌های استان تهران، راهبردهای یاددهی - یادگیری در کلاس، انتشارات نمونه، ۱۳۷۸.
- ۲۴- دفتر آموزش و پرورش نظری، طراحی فعالیت‌های آموزشی، انتشارات عابد، ۱۳۸۳.

منابع لاتین

- ۱- Scivener Jim, **Learning Teaching Macmillan books for teacher**, Second Edition, 2009
- 2- Eve Maria Arce, **Curriculum for young children**, Delmar, Thosmon Learning 2000.
- 3- Herr Juddy, **Creative resources for the early childhood classroom**, Delmar cengage Learning 2007
- 4- **Aimhigher Associates Scheme**, coordination Team, Cardiff School of Social Sciences Cardiff university (Handbook for . . .) 2009-2010

